

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Az adóreformok és a választói jog.

(m) Az egyenes adók reformjának, vagyis az 1909. évi adótörvények életbelépte, a törvény rendelkezése szerint jövő év január hó elsejéig felfüggesztett, a házbéradót kivéve, amely már 1910. január hó 1. óta van érvényben.

Az életbeléptetés felfüggesztésének célja az volt, hogy a törvényhozásnak mód és alkalom nyujtassék az adótörvényeknek, a pénzügyminiszter által kifogásolt intézkedéseit adónovellával módosítania és helyesbitenie.

A törvényalkotások folytonosságát és állandóságát csakis normális parlamenti viszonyok biztosítják. Nálunk azonban a békés törvényhozási munkálkodás helyébe már hosszabb idő óta heves politikai küzdelmek léptek. E politikai küzdelmek nemcsak az idő előrehaladása miatt szükséges adónovellának, de sok más üdvös törvényalkotásnak létrejöttét és parlamenti tárgyalását visszaszorítják, ezek között bizonyára a feloszlott törvényszékünk visszaállításának kérdését is. A törvényszékünk visszaállításáért türelmetlenkedőket azért arra kérjük, hogy gyakorolják magukat abban a türelemben, amelyet a koalíciós rezsim alatt oly dicséretes módon tanusítottak. Pedig akkor sokkal több és jogosabb ok lett volna a türelmetlenkedésre. A koalíciós rezsim a visszaállítandó törvényszékek sorozatából, az ezt tárgyaló törvényjavaslatból a mi feloszlott törvényszékünket kihagyta és minket egyszerűen mellőzött. Akkor a mellőzésért a könnyek visszafojtattak, a most türelmetlenkedők szépen hallgattak, mint dinnye a fűben. A törvényszék kérdésének eltemetéseért akkoriban sem szó, sem interpelláció nem esett, a koalíció hívei abban keleti módon megnyugodtak, mint valami végzetben, kizmetben, amelyet az isteni gondviselés reájuk mért. Az általuk eltemetett eszmét a munkapárti rezsim ásta ki a feladás homályából, támasztotta uj életre és fogja alkalmas időben tőle telhetőleg valóra váltani.

Két nagy reform uralja most a politikai helyzetet és versenyez egymással az elsőségért. A véderőreform és a választójogi reform. Mindkettő felette fontos és égetően sürgős az ország politikai és gazdasági szempontjából. E két nagy probléma megvalósítása előtt egyelőre semmi kilátás sem lehet arra, hogy az adónovella a törvényhozás által tárgyalható és keresztülvihető volna és hogy ekként az adóreformok a jövő év január elsején életbeléptethetők legyenek. A véderőreform és a választójogi reform sokkal erősebben foglalkoztatja a politikai pártokat, semhogy ily békés törvényhozási munkálkodást igénylő novella elintézése remélhető volna. Az új adótörvények életbeléptetése okvetlenül szükségessé teszi a jelenlegi választójogi törvény átalakítását, mert az új adótörvények alapján igen sokan elveszítenek választási jogukat azok közül, akik a ma érvényes adótörvények alapján ezzel a jogosultsággal bírnak. Az új adótörvények tehát a választójogi reformmal összhangzásba hozandók. Az új adóreformok életbeléptetése és a választójogi reform között ezért oly összefüggés áll elő, amely a két reformnak kapcsolatos elintézését teszi szükségessé.

Az adónovella esetleges beterjesztése a képviselőházhoz, a választójogi reform összes problémáit hozná felszínre és alkalmat szolgáltatna a választójogi reform körüli harc újabb kifejlődésére és kiélesedésére, mely az adónovella törvényhozási elintézésének sikerét kockáztatná és a választójogi reform problémájának megoldását csak késleltetné.

Ily politikai helyzet mellett nem marad más hátra, mint az adótörvények életbeléptének újabb elhalasztása. Azon indokok, amelyek az új adótörvények életbeléptének egyizbeni elhalasztását indokoltá tették, ma is fennforognak. Az adóreformok hibáinak kijavítására, a hibák parlamenti megvitatására és tisztázására, az életbeléptetés előkészítésére, az új adótörvények megösmérésére és a köztudatban való átvitelére békés, nyugalmas parlamenti viszonyok szükségeltetnek. A pénzügyi kormányzat ezért, szerintünk, helyesen járna el, ha megfelelő időben az adóreformok életbeléptének újabb elhalasztását terjesztené elő a képviselőháznak.

Szervezkedő városok.

Néhány év óta, mióta a városok vezetői egyesületekbe tömörültek, többször hallunk olyan reformtörekvésekről, amelynek célja a városok adminisztrációjának modern alapokra fektetése. Nemrégben is egy törvényjavaslati tervezet látott napvilágot, amely sok tekintetben megérdemli, hogy figyelembe vegyük, különösen azért, mert határozottan megnyilatkozik benne az a törekvés, hogy a városokat a legmesszebbmenő önkormányzati joggal kell felruházni s különösen közgazdasági téren kell szabadkezet nyujtani nékik, hogy saját erejükből fejlődhessenek.

Nemrégiben egyik cikkünk keretében hangsúlyoztuk, hogy a mai városok feladata nemcsak adminisztratív teendők elvégzésében áll, hanem üzleti vállalkozásokba kell bocsátkoznia annak a városnak, amely fejlődni akar. Kereskedő, vállalkozó városnak van jövője, s ebben a tekintetben kevés városnak van annyira kellemes szituációja mint Bajának s kevés város használja ki ennyire kevésse mindenféle előnyeit.

A városoknak jogukban áll üzemetek tartani s kezelni, mégpedig akár magánügyi alapon, akár közhatalmi szervezettel. De míg a külföldi városok már rég belátták ennek fontosságát, Magyarországon alig fordítottak figyelmet a közüzemek municipalizálására. Nálunk a városok csak mostanában kezdenek villamost, gázgyárat, vagy villanyvilágítási berendezéseket építeni, de legtöbbször még mindig magánvállalatok kaparítják kézhez e hasznosító vállalkozásokat és csak nagy későre amikor már egynehány vállalat jól megszede magát, jut eszébe a városoknak, — ha ugyan akkor is eszükbe jut — hogy egynémelyik közüzemet magukhoz váltsák.

A régi állapot tehát mindenképpen helytelen és ha a magyar városok azt akarják, hogy gazdaságilag is fejlődjenek, nem szabad a közüzemeket kibocsátani kezükből. Hány helyen tudta volna a drágaságot kisebbre csökkenteni, ha egy város községi takarékpénztárt, hatósági husszéket, vagy hatósági tejszarnokot állított volna fel. Egyszóval száz és száz olyan dolog van, amit a városoknak nem szabadna a szabaduzsora forrásaivá tenni, hanem maguknak kellene kezükbe venni az ilyen intézmények, vállalkozások létesítését és igazgatását.

Ajánljuk ezt újból és újból Baja figyelmébe is, különös kapcsolatban a gázgyár megváltásával, amelyre már régóta epedve várnak a bajaiak.

A városok vezetőinek nap-nap után erősbül szervezkedése ugyan mindenütt gazdasági téren fog üdvös változásokat előidézni a városok adminisztrációjában.

Diszközgyűlés.

Fordulópontot jelez a Bajai Széchenyi szövetség történetében a folyó hó 30-án szombaton délután 5 órakor a városháza nagytermében tartandó közgyűlése.

Nemcsak azért, mivel a kezdet nehézségeivel küzdő ifjú egyesület, mely mozgékonyaságával és agilitásával sok régi kulturegyesületet tulszárnyalt, oly erkölcsi és anyagi tökélet gyűjtött magának, hogy a jövőben sokkal nagyobb feladatok megvalósítását tűzheti ki célul, hanem azért is, mivel ezen a közgyűlésen az Országos Gazdaszövetség titkárával dr. Czettler Jenővel képviselteti magát.

Az elnökség elvárja a tagoktól, hogy az ünnepélyes alkalomra a lehető legnagyobb számmal fognak megjelenni annál is inkább, mivel ez alkalommal kerül kiosztásra az egyesület történetét tartalmazó tartalmas kiadványa, mely a napokban kerül ki a nyomdából.

Nemtagok 1 korona 20 fillérért vehetik meg ezt a füzetet Koillár A. könyvkereskedésében, amelynek kiadási költségeire, ha minden példány elkel is, az egyesület ráfizet.

Az egyesület kéri városunk intelligens közönségét, hogy tisztelje meg látogatásával a nagy tárgysorozatu közgyűlést, melyen alkalm lesz belső életének megismerésére és egy lelkes nemzeti munkának szemlélésére.

Dr. Czettler Jenő tiszteletére és a számos új tag ismerkedése céljából az nap este társasvacsera lesz Preimayer Pálnál, melyen nem tagok is szívesen láttatnak.

Bárdos tanár előadása.

Nap-nap után szaporodnak a könyvek, folyóiratok, előadások, melyek szociális problémákat fejtegetnek. Számuk légió. Majd azt mondtam, minden elképzelhető felet megadtak már erre a szociális kérdésre s mégis újra érdekes. Érdekesé teszi a minden nap eseménye. A proletár tömeg ugyanis tekintélyre tesz szert, ha ököre kel, mondja Goethe. A régi, a konzervatív és az új világ harcáról van szó. A körültekintő gondolkodó embernek úgy tetszik, mintha a jelenlegi társadalmi rend felbomló, átalakuló félben volna. A szociáldemokrácia hódít, hódít míg a tőke nő s a kapitalisztikus társadalom erősen bírja magát, a vagyontalan munkás osztály pedig hatványozott számban növekszik. Ezt sem karhatalommal sem felvilágosítással megakadályozni nem lehet. Most két nagy előnye van a szociáldemokratikus agitációnak. Először, hogy van eszménye. Ha homályos, határozatlan is, ha rossznak, helytelennek, megvalósíthatatlannak tartjuk is, mégis lelkesítő eszmény, egy jobb jövőnek ideálja. A régi pártok egyetlen feladata a fennállónak a védelme. Amint azonban fegyveres mérközésben kedvezőbb a támadó helyzete, úgy a nézetek harcában is. Másodszor a jelszó: nincs veszteni valótok! Ha semmire sem mennénk az új renddel, ha az egész kultúra áldozatul esnék is az új kísérleteknek, nektek nem árt, ti ugyanis csak teherhordók vagytok!

Bárdos dr. szociális kérdésekről szóló előadását alig tarthatta volna kedvezőbb időben, mint most amikor az egész világ feszült figyelmét magára vonta az óriási szénbányász striak. Tudósok, papok, hivatalnokok, akik sem a szociális pártszervezethez, sem az érdekközösség folytán szövetségre lépett konzervatívok

pártjához nem tartoznak, nagy reménnyel törekednek arra, hogy s felsőbb osztályokat szociális érzékkel, a munkás osztályt hazafisággal lássák el. Bárdos dr. e gondolatot a középosztály neveléséről hangoztatott elvben fejezi ki. Keresztény álláspontból ad néhány direktívát a társadalmi probléma megoldására. A pezsgő kiküszöbölése persze nem oldja meg a kérdést, hozzájárulhat esetleg, ha olcsóbbá tétetik. A hitelenség, amint nem egyedüli okozója a szocializmusnak, úgy annak eltávolítása nem is szünteti azt meg, bár hozzájárul az erkölcstelenség terjedéséhez. Ez pedig s a fényűzés tényleg faktorok a társadalmi bajban.

A szocializmus a jelenleg fennálló társadalmi rendre kellemetlen. Szívesen hall az ember egy-két utbaigazítást a bajból való menekülésre. A közönség, mely az utolsó liceális előadásra is nagyszámban egybegyűlt hálásan tapsolt az előadónak.

Ezzel aztán már nem is lesz jóidőre beszámolni valónk a gondos s tanúságos előadásokról. Kívánatos volna, hogy jövőre a kultusz miniszter intenciója szerint, ne csak a főgimn. elszigetelve, hanem a többi testvérintézetekkel karöltve tartson előadásokat. Mint értesülünk annak idején érintkezésbe fognak a vezetők lépni egymással.

Figyelő.

H I R E K.

— „Nemzeti Szalon“ Baján. Még élénken emlékezünk a 6 évvel ezelőtti „Nemzeti Szalon“ bajai kiállításra és ama nagy művelődési alkalomra, ami ezzel járt. A fáradhatlan akkori titkár s most igazgató, Déry Béla, májusban egy nagyarányú művészeti kiállítással készült Bajára. Ha, amint hisszük a város némi anyagi támogatását felajánlja, semmi akadály nincs e művészi eseménynek. Közönségünk, amely már a múltban bemutatta nivos vendégszeretét és művészi érdeklődését nagy arányú művásárlással dokumentálta: most is örömmel várja a Szalont, amely ugyancsak erős kolleccióval örvendeztetett meg annak idején is bennünket.

— Ideiglenes szertárnok. Az önk. tüzoltótestület főparancsnoka Szabó Miklós hirlapíró kollégánkat szertárnokká nevezte ki ideiglenes minőségben.

— Apró hírek. Klein Rezső divatárú kereskedőtől Halász József nevű tanonca már régóta lopkod mindenféle csipkét, amit azután potom áron értékesített. Klein feljelentette a tolvaj suhancot. — Folyó hó 16-án a heti piacon Dobler Lipót papucsostól Krékits Lajosné szül. Beslits Ágnes bácsbokodi lakosné egy pár papucsot lopott, és azzal elment. Öv. Nagy Istvánné szül. Beck Magdolna ez esetet látva, figyelmeztette a károsult Doblert, aki rögtön a tolvaj után ment s a papucsot nála meg is találta. Tettes a lopást beismerte. A feljelentés megtétetett.

— Városi hírek. Rauschenberger Ferenc városi tisztí mérnök április elsején újból átveszi hivatala vezetését. — A földmivelésügyi miniszter leirt a városhoz gazdasági munkás házak építkezésére vonatkozólag A városnak a leirat végrehajtására 10 évi határideje van. — A Dunai rakodópartra vonatkozó tárgyalások Baján lesznek a jövő hó elején megtartva Szalay ministanácsos átirata szerint. — A magyarországi rendőrtisztviselők segélyző egylete kér a várostól támogatást. A legközelebbi közgyűlés határozza a kérvény felett.

— Az építési szabályrendelet revíziója. Tauszig Ármán tb. városi tisztí mérnök előterjesztést tett a városnak az építési szabályrendelet átdolgozására. A város a legközelebbi közgyűlésén bizottságot küld ki a revizio elvégzésére.

— Közgyűlések. Az Ipartestület hétfőn délután tartotta meg ez évi rendes közgyűlését Czérnay Imre elnök és Buday István tb. alkapitány, iparhatósági biztos elnöklete alatt. A közgyűlés folyamán az Ipartestület nagytermének kibővítésére vonatkozó javaslatot elfogadta s terv és költségvetés kidolgoztatását határozta el. Ez indítvány elfogadása után a tisztujítás következett, amelynek eredménye a következő: eljárásági tagok Ackermann János, Adamek Ottó, Bálint József, Biczy Henrik, Beiser Miklós, Csaplár József, Gebhardt Dezső, Ivánka János, Kapots Nándor, Kauten Miklós, Kovács Gyula, Kjesel János, Martinovics József, László Károly, Reichenberg Antal, Rónai Gyula, Tomasich Sándor, ifj. Utry Pál, Varga Máté és Wagner Antal körmives. Számvizsgálók lettek: Kattarinka József, Marosovits Gyula és Morner Ferenc. A tisztikar megválasztása után a népes közgyűlés véget ért. — A bajai gyümölcsészeti egyesület Hesser Gyula elnöklésével ugyancsak közgyűlést tartott. A gyűlés tudomásul vette Czérnay Imrénének igazgatói tisztéről való lemondását, majd Jós István az egyesület működéséről számolt be. A választás folyamán igazgató Wunderlich József, titkár Boróczy Kálmán dr. lett.

— Tolvaj cseléd. Barta Lipót bajai lakostól cselédje, Polyak Mária, mintegy 82 K érték és fehérneműt lopott. Barta feljelentést tett a hűtlen cseléd ellen.

— Utcái verekedés. Moldoványi János bajai korcsmáros és Schönstein Sándor bajszentistváni lakos folyó hó 18-án éjjel öv. Gódár Lajosné korcsmájában összeszólalkoztak amiből aztán nyomban az utcán verekedés és késelés fejlődött ki. Ugyanis Moldoványi János a korcsmából hazafelé indult, Schönstein nyomban utána ment és a korcsma előtt ellenfelét nemcsak hogy megverte, hanem azt mindkét kezén súlyosan megszurta. Az eset a csendőrségnél feljelentetett.

— Lapunk minden olvasója meggyőződhetik, hogy Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyárában minden szakmába vágó cikk a legjutányosabb áron, a kor legújabb vívmányai szerint a legtökéletesebben elkészítve kapható. Kérjen árjegyzéket, vagy felvilágosítást a szükségelt tárgy megnevezésével Polgár Sándor orvosi műszergyárostól, Budapest VII. Erzsébet-körut 50.

— A négy ördög. Ritka műélvezetben lesz része csütörtökön este a bajai közönségnek, ekkor kerül ugyanis bemutatásra a mozgófénykép technika csodája a négy ördög című 3 felvonásos nagy artistadráma a vásártérenfellállított Lifka Bioskopban. Pénteken uránia előadás lesz, színre kerül Páristól Rómáig.

— A Pesti Hirlap a második évnegyed küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap ma az ország legjobb legelterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Példányszáma köznapon 85—90.000, vasárnap 125—130 ezer, amit még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Fontos ez a hirdető közönség szempontjából is. Tartalma napról-napra a legbővebb és legváltozatosabb. Egy-egy vasárnapi számában 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb híres és vegyes-rovat mellett. Ily tartalombőségnek

példáját napilapnál nemcsak hazánkban, de egész Európában sem találhatjuk, Munkatársai közé számítja korunk legjobb nevű és legnépszerűbb íróit. kik közül legyen elég fölemlíteni. Abonyi Árpád, Csergő Hugó, Erdős Renée, Gárdonyi Géza, Gellért Oszkár, Heltai Jenő, Lampérth Géza, Lengyel Menyhért, Lux Terka, Kézi-Kovács László, Molnár Ferenc, Murai Károly, Pakots József, Pásztor József, Porzsoit Kálmán, Ráskai Ferenc, Szabóné-Nogáll Janka, Szini Gyula, Szomaházy István, Tömörkény István, Váradi Antal neveit. A Pesti Hirlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. Ilyenek: a Pesti Hirlap nagy képes naptára melyet minden előfizető ingyen fog kapni karácsonyi ajándékkul és a Divat-Salon című divatújság kedvezményes áron való megrendelése. Ily körülmények közt méltán mondható a Pesti Hirlap Magyarország legnagyobb és legolcsóbb napilapjának, melyet magunk is melegen ajánlunk a t. olvasóközönség figyelmébe. Előfizetési ára egy hóra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona: a Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 korona. Megrendelhető postautalvánnyal a Pesti Hirlap kiadóhivatalában: Budapest, V., Váci-körut 78.

A KATH.

Könyvtáregylet előadása.

A finom lebegésű, karcsu szárnyalású Kapi szoltár fenséges dallamainak friss és eleven, megérezkítő volt az ünnepi megnyitó. A képzőintézeti férfikara lélekbe markoló lendülettel küzdötte le az intonációs nehézségekkel gazdagon seturált szoltár nehéz intervallumait. Azután P. Oslay Ozvald tartotta meg fényesen felépített, meggyőző hatású konferenciái beszédét, Az egyedi ész fejlődésfokozata címen. Az emberi ész — mondotta — olyan, mint a nap. Van pirkadása, van fénye, amely áthatóit a szürke ködön, van teljes kifejlődése, delelője és lenyugta.

Az ész első megnyilatkozása az öntudat, amikor a gyermek észreveszi, hogy ő más, mint az asztal, más mint a szék, amikor a fiú gyermek azt mondja: ne bántsanak engem, amikor a kis leányt megkapja a ruhák színe. Az intellektuális ész aztán fantáziákat sző a jövő boldogságáról, dicsőségéről, egyszóval éber álmodozik. De az ember ledobja magáról a fantáziát, mint ahogy a csira a hantokat és az értekezési ész lép előtérbe. Alkot, működik, a testeket kémiaiilag elemzi és alkotórészeire bontja, a nagy kosmost vizsgálja. A kosmos csodálatos tökéletessége, amely olyan, mint egy nagy fényes épület, a harmónia, amely az egész világrendben, mind részleteiben, mind a maga egészében létezik és uralkodik, rá viszi az ésszt ennek a bámulatos architektúrának az alkotójára, az Istenre. minden vallás, minden kinyilatkoztatás nélkül, pusztán a józan egyedi ész alapján. A végső fok: a hit. P. Oslaynak nagy hatása, mély filozofia gondolatokkal dus, hasonlatokkal színes és lelkesen ünnepelt beszéde után Téger Béla szavalt a Reviczky Pán halálát, megkapó közvetlenséggel néhol kissé fátyolosan, de mindvégig nagy és igaz művészettel.

Chopin légies finomsága, brilláns D-moll Polonais kompozícióját Éber Sándor zongorázta jóleső páthosszal, finom lirizálással és a gyöngyöző polifonia, mely Éber ujjai alól szaladt fel, mindenkire kellemes hatással volt. Ezután Amler Antal tanár tartotta meg em-

lék-beszédét Zichy Nándor gróf fölött. Röviden ismertette a katolicizmus kérielhetetlen és megalkuvást nem tűrő harcosának és védőjének az életét, majd politikai és társadalmi tevékenységét méltatta. Sohasem szünt meg működni, buzdítani és nagy egyénisége fölrázta hosszú álmából az alvó oroszánt akkor, amikor a tolerancia, a katolikus türelem odáig fokozódott, hogy senkisémet nevezte magát katolikusnak, jó hívőnek, mert senkisémet merte.

Zichy Nándor szervezett, katolikus társulatokat alakított, utjába állt az egyháza néve káros javaslatoknak és sürgette a katolikus autonómiát. És ha nem is sikerült neki — úgymond — mindent keresztülvinni, ami arany-szívében lakott, nekünk, katolikusoknak kell folytatni munkáját és diadalra kell, hogy vigyük. Amler tanárnak a lelkesedés és kegyelet hangjától áthatott, szép beszédét nagy tetszéssel fogadta az előkelő közönség. Ezután Molter és Bárdi tanítónövendékek adták elő pompás készséggel, fejlett technikával és kibontakozott lendülettel a Szepessy Lányi Szent Imre ravatalán című melodramát. A szereplőket és előadókat a legteljesebb elismerés kísérte, egyik gazdag szám a másikat és szinte kábitóan hatott a gazdaság ilyen halmaza.

Akantusz.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 1432

Értesítés.

Van szerencsénk a t. vendéglős urak mint a minden fogyasztó közönségnek szíves tudomására adni, hogy a minőségénél fogva országsszerte előnyösen ismert sörünk, forgalomba hozatala céljából Baja és környéke részére Baján

sör főraktárt

létesítettünk melynek vezetésével Madár Zsigmond urat biztuk meg.

Amidőn azt t. vendéglős urnak mint a nagyérdemű közönségnek tudomására hozzuk értesítjük, hogy az elárusítást megkezdtük és biztosítjuk a legpontosabb kiszolgálásról.

Szíves támogatásukat kéri

HIRCHFELD S. sörgyár r. t.
Telefon sz. 157. PÉCS.

606/1912 szám.

Pályázati hirdetmény.

Csátalja községben üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen 1000 korona évi fizetéssel és nyugdíjjogosultsággal egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy kellő-n felszerelt (oklevél, születési anyakönyvi kivonat s legújabb keletű működési bizonyítvány) kérvényeiket hozzám legkésőbb f. évi április 15 ig nyujtsák be.

Baja, 1912. március 15.

Vojnich Máté s. k.
főszolgabíró.

1456

7446/1912. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A baja — mélykúti törvényhatósági közutból a csávolyi törvényhatósági közuton levő 80 méter hosszú terméskőburkolatnak kavicsolt uttá leendő átalakítása és ugyanezen utszakaszon levő 0.536 km. hosszú kőalappal ellátott kavicsolt utrésnek kiszélesítési munkálatainak vállalat útján leendő biztosítása végett a városi gazdasági hivatalban folyó évi április hó 4 ik napján d. e. 11 órakor árlejtés fog tartatni aulirotnál betekinthező feltételek mellett.

Baja, 1912. március 23.

Weisz Nándor
tanácsnok.

Üzletem

felosztása miatt **NŐI** és **URI**

nap és esernyő

raktáramat **gyári áron alul** kiárusítom.

Raktáron vannak mindenfajta **uri** és **női selyem, félselyem** é. a t. nap és esernyők, továbbá a **legelegánsabb női diszernyők** minden színben.

Kiváló tisztelettel

Klauber Salamon

Központi szálloda épület.

1879-1912.

KELETI J.

budapesti cég (IV., Koronaherceg-utca 17. sz.)
orvos - sebészeti műszerek és kötszerek gyára

ez idén **fennállásának 34. évfordulóját**

üli meg

A cég ezalkalommal egy a maga nemében páratlan

dus, ábrás jubileumi árjegyzéket

bocsát ki, amely ezen szakmában minden tudni-való, legmodernebb újdonságot tartalmaz, szakszerűen rendezve és megmagyarázva és melyet bárkinek — kívánatra — **ingyen és bérmentve** küld. — A cég főcikkei és specialitásai;

Hygiéniai gumiáruk. — Cs. és k. szab. sérv-kötők. — Testgyegetítő gépek. — Műkezek és műlábak. — Műfüzők, haskötők, mellfüzők, melltartók, hátegyenesítő. — Gummi-görccsér harisnyák. — Gyógyvillanykészülékek. — Betegtoló kocskik és szoba-ürszékek. — Beteg-ápolási és a beteg kényelméhez szükségeslendő kozmetikai-, utazási-, massage és manicure cikkek. 1487

Üzleti elvei: Gyors és pontos kiszolgálás, szakszerű elintézés, jutányos gyári árak, legtökéletesebb hazai ipar!

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fém tisztítószeré

Polgár-féle sérvkötők

m. kir. szabadalmazott

Haskötők
Műláb és műkéz
Irrigator-fecs-
kendők
Diana öv (havi-
baj elleni kötők
Suspensorium
(heretartók)
Egyenestartók
Gummiharisnyák
Kötzserék és
Betegápolási
tárgyak

Valódi francia

ÓVSZEREK

legkiválóbb
párisi gyártmány

POLGÁR SÁNDOR orvosi műszer és
kötszergyárosnál

BUDAPEST, VII. Erzsébet körut 50.

Kérje ingyen képes árjegyzékemet a kiváut
tárgy megnevezésével. - Ezen hirdetés be-
küldése esetén 10% eng. a Bajai Hirlap olv.

Bérbeadandó május 1-re a Láng-
féle 5 szobás

ház

Petőfi-utca 38.

1484

Egy ügyes fiu
tanulónak

felvétetik

Stráhl István

fűszerkereskedésében, Alkotmány-utca.

SZÉN

gőzmalmok, cukor-,
szesz- és téglagyárak

EFCO

(porosz kőszéntégla)

csépőgépek és uradalmak részére bár
mely vasuti és hajóállomásra legutányo-
sabb **bánya-áron** beszerezhetők

SUGÁR

VILMOSNÁL BUDAPEST
X. kerület, Kőbányai-ut 4.

Telefon-interurban 2-59.

1485

Egy vagy két fiatalember
kosztra és lakásra
felvétetik.

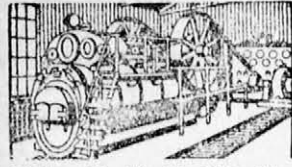
Cím a kiadóhivatalban.

Mészáros L.
utca 40 sz.
igen csinos **HÁZ** szabad kézből
ELADÓ.
Bőveb. ugyanott.

Brüsszel & Buenos Aires 1910. 3. Grand Prix.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szeleppentes szabatosági vezényművel, 10-800 lóerőig
terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kivá-
lóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és
minden üzem részére
a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: Boros Artur okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Összgyártás 800.000 lóerőn felül.

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

"AZ UJSÁG"

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

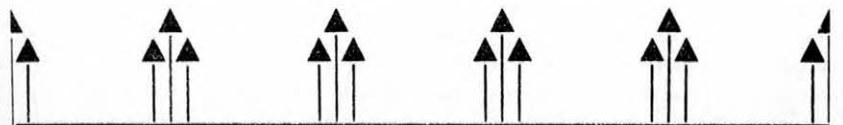
Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor János, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen**
kifogastalanul jó magyar szivarkahüvelye a

"GONDÜZŐ"

mely vergé, önégő, **hamumentes** papírból, nikotin-
fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti
:: fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás ::

K O L L Á R A

:: :: könyvkereskedésében Baján. :: ::